

REFERAT Klima-, Natur- og Miljøudvalget - 2022-2025 d. 31-03-2025

Mødedato Mandag d. 31. marts 2025 kl. 12:30

Mødested Mødelokale 1, Kirketorvet 1

Indholdsfortegnelse

Budget 2026 - Budgetstrategi, tidsplan og procedure.....	3
Orientering om indkomne projektforslag samt meddelte og aflyste projektgodkendelse om fjernvarm	5
Anlægsbevilling - Vand i Vejle - Helhedsprojekt Omløbså og øvrige tiltag i relation til handlingspla	7
Anlægsbevilling - Etablering af forsinkelsesområder i oplandet til Grejs Å.....	10
Sund Vejle Fjord - ændring af styregruppens sammensætning.....	12
Frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse på ekspropriationslignende vilkår ved boringer til Bred	14
Forslag til revideret Klimaplan 2025-2050.....	17
Orientering og status Økolariet.....	20
Status på pilotprojektet "Fælles om at dele".....	22
Orientering om implementering af app og hjemmeside.....	25
Orientering vedrørende affald i Vejle Midtby.....	27
Deltagelse i kommunale aktiviteter.....	29
Meddelelser.....	30
Digital godkendelse af beslutningsprotokol.....	31

Punkt 55: Budget 2026 - Budgetstrategi, tidsplan og procedure

00.30.10-S00-16-24

Resumé

Økonomiudvalget har godkendt en overordnet budgetstrategi for 2026-2033, budgetprocedure og politisk tidsplan for budgetlægningen 2026-2029.

Denne sag indeholder budgetprocedure og tidsplan for udvalget til godkendelse.

Sagsfremstilling

Som opstart på budgetlægningen 2026-2029 har Økonomiudvalget den 17. februar 2025 godkendt budgetstrategi, budgetprocedure og politisk tidsplan.

Budgetlægningen foregår i to spor:

- spor 1: Det tekniske budgetforslag og
- spor 2: Oplæg til budget i balance.

Fagudvalgene:

- udarbejder det tekniske budgetforslag indenfor den udmeldte ramme,
- sikrer balance i 2026 -2029 ud fra de kendte rammer,
- udarbejder/opdaterer kapacitetsanalyser på anlæg,
- drøfter udvalgets budgetudfordringer, vigtige budgettemaer og indsatser
- arbejder med involvering af borgere, brugere, virksomheder og MED-system
- overholder vedtaget budget 2025

Tidsplan for udvalgets budgetbehandlinger og inddragelse af MED-systemet foreslås som nedenstående:

Dato	Udvalg	Emne
Uge 10-12, 2025	LokalMED	Orientering om tidsplan, budgetstrategi og budgetproces.
21. marts 2025	FagMED	Orientering om tidsplan, budgetstrategi og budgetproces.
31. marts 2025	KNMU	Orientering om tidsplan, budgetstrategi og budgetproces
5. maj 2025	KNMU	1. drøftelse af drifts- og anlægsudfordringer samt kapacitetsanalyser.
Uge 20, 2025	LokalMED	Høring om budget
20. maj 2025	FagMED	Høring om budget
2. juni 2025	KNMU	2. drøftelse af drifts- og anlægsudfordringer samt kapacitetsanalyser. Godkendelse af teknisk budget, generelle bemærkninger og takster. Orientering om anlægsbudgetforslag.

Figur 1: Tidsplan

De primære byrådsmøder i tidsplanen er:

Dato	Udvalg	Emne
7. april 2025	BY	Temamøde for Byrådet - Budgetåbningsdebat
24. juni 2025	BY	Temamøde for Byrådet - økonomiaftale og udvalgenes budgetudfordringer for drift og anlæg
25. august 2025	BY	Temamøde for Byrådet - Budget i balance + tværgående emner (pink emner)

Figur 2: BY temamøder

Budgetstrategi, procedurenotat og politisk tidsplan er vedlagt som bilag.

I procedurenotatet er nærmere redegjort for budgetproceduren og de bagvedliggende principper, opgavefordeling mellem byrådet, Økonomiudvalget og fagudvalgene, medarbejder- og brugerinddragelse i forløbet m.v.

Den politiske tidsplan viser datoerne for budgetbehandlingen i fagudvalg, Økonomiudvalg og byråd samt datoer for behandling i HovedMED.

Anlæg

Direktionen udarbejder et teknisk anlægsbudgetforslag 2026-2029, som forelægges Økonomiudvalget den 19. maj 2025.

I spor 2 med oplæg til budget i balance indgår udmøntningen af anlægspuljen i konkrete projekter og nye anlæg i 2026-2029.

Udvalgene opdaterer de nuværende og udarbejder nye kapacitetsanalyser, der redegør for de behov og udfordringer, der måtte være på anlæg. Udfordringer indgår som emner ved et temamøde for byrådet i juni.

Byrådets 1. behandling af budgettet finder sted den 3. september 2025 og 2. behandling den 1. oktober 2025.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at tidsplanen godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Politisk tidsplan BF2026_Godkendt ØU 17.2.25

Procedurenotat BF2026-29_Godkendt ØU 17.2.25

Budgetstrategi 2026_godkendt ØU17.2.25

Punkt 56: Orientering om indkomne projektforslag samt meddelte og aflyste projektgodkendelse om fjernvarme

13.03.01-P19-1-25

Resumé

Orientering om indkomne projektforslag samt meddelte og aflyste projektgodkendelse i forbindelse med fjernvarmeforsyning jf. Klima-, Natur og Miljøudvalgets beslutning af 2. maj 2022 om delegation af kompetence for at fremme sagsbehandlingen af fjernvarmeprojekter.

Sagsfremstilling

Teknik & Miljø har modtaget følgende projektforslag om:

- Fjernvarme til eksisterende erhvervsområde ved Maserativej i Vinding. Området er omfattet af lokalplan 1273 "Erhvervsområde ved Maserativej og Ferrarivej, Vejle", som støder op til Mølholm Varmeværks eksisterende forsyningsområde. En del af den eksisterende bebyggelse indenfor projektområdet forsynes allerede med fjernvarme, og denne del søges lovliggjort samtidig med, at der er søgt om projektgodkendelse til konvertering af den øvrige bebyggelse i erhvervsområdet. Der er ikke søgt om tilskud fra Energistyrelsen.

Der foretages høring i 4 uger jf. § 18 i projektbekendtgørelsen.

Teknik & Miljø har godkendt følgende projektforslag om:

- Fjernvarmeforsyning af nyt boligområde ved Hans Thomsens Vej i Vandel, som vil blive forsynet med fjernvarme fra Billund Varmeværk A.m.b.a. Området er omfattet af lokalplan 1369 i den nordlige del af Vandel og støder op til det eksisterende forsyningsområde for Billund Varmeværk. Området vil ved fuld udvikling bestå af 30 rækkehuse på 110 m² og 12 parcelhuse på 180 m². Der er lavet beregninger over en 20-årig periode. Det godkendte projektforslag vil give en samfundsøkonomisk fordel på 2,1 millioner kroner i forhold til individuel opvarmning med luft til vand varmepumpe. Ingen af følsomhedsberegningerne viser et samfundsøkonomisk underskud for fjernvarmescenariet. De selskabsøkonomiske beregninger viser en nutidsværdi på 1,2 millioner kroner over en 20-årig betragtningsperiode. Beregninger af brugerøkonomien viser, at der vil være en besparelse over 10 år på 47.8383 kroner for rækkehuse og 6.678 kroner for parcelhuse ved opvarmning med fjernvarme i forhold til individuel opvarmning med luft til vand varmepumpe. Projektforslaget vil medføre en øget udledning af CO₂ over 20 år på 9 ton i forhold til luft til vand varmepumpe. Det skal i den forbindelse bemærkes, at CO₂ belastning for el ikke indregnes under emissioner i forhold til Energistyrelsens samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger. Der indkom ikke bemærkninger til projektforslaget i høringssvar, som har givet anledning til ændringer i projektet.

Teknik & Miljø har truffet afgørelse om aflysning af følgende projektgodkendelser:

- Aflysning af 2 projektgodkendelser til Trefor Varme A/S om konvertering af Ødsted, Jerlev og Nr. Vilstrup samt Grejs, Kirkeby og Hornstrup. Der var i begge projektgodkendelser givet tilsagn om tilskud fra Energistyrelsen. Projektgodkendelserne var meddelt med vilkår om, at der minimum skulle være en tilslutningsprocent på 60 %. Da projekterne skulle opstartes, var det ikke muligt at opnå tilstrækkelig tilslutning fra ejendommene i området. Den lave interesse har medført, at projekterne ikke er samfunds- og selskabsmæssigt rentabelt. Med aflysningen overgår områderne fra status "kollektiv fjernvarmeforsyning" til "individuel opvarmning". Der vil være mulighed for de enkelte ejendommejerere at ansøge om tilskud gennem varmepumpepuljen.

Udover det modtagne projektforslag og meddelte afgørelse efter varmforsyningsloven har Teknik & Miljø modtaget:

- Genberegning af tidligere godkendt projektforslag for fjernvarmeforsyning af Thyregod-Vester, som er et lokalvarmeprojekt, som på sigt skulle kobles på fjernvarmesystemet fra Give. Genberegningen er foretaget af DFP (dansk fjernvarme projektselskab), som dels har taget udgangspunkt i ledningspriser fra det nylige udvidelsesprojekt i Farre, som er blevet koblet fra fjernvarmesystemet i Give. Derudover er priserne holdt op imod andre erfaringspriser. Genberegningen viser, at den samlede anlægsinvestering er betragtelig højere end det angivne i det godkendte projekt. Det vurderes med udgangspunkt i genberegningen, at der skal foretages aflysning af den meddelte projektgodkendelse. Bestyrelsen i Thyregod- Vester Fællesvarme ønsker heller ikke at fortsætte med projektet. Ved aflysningen af projektgodkendelsen vil det være muligt for de enkelte ejendommejerere at ansøge om tilskud gennem varmepumpepuljen.

Klima og resiliensvurdering

Vejle Kommunes klimaplan og varmeplan har en række målsætninger om at understøtte udbredelsen af fjernvarme og derigennem skabe en mere grøn varmeforsyning i Vejle Kommune.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Kortbilag - projektforslag erhvervsområde ved Maserativej i Vinding

Punkt 57: Anlægsbevilling - Vand i Vejle - Helhedsprojekt Omløbså og øvrige tiltag i relation til handlingsplanen

06.02.00-K04-6-24

Resumé

Klima-, Natur- og Miljøudvalget godkendte den 30. september 2024 en handlingsplan med forskellige tiltag til håndtering af de konsekvenser, som oversvømmelsen den 27. september 2024 havde for Vejle midtby. Handlingsplan er siden blevet udvidet med flere tiltag, som forvaltningen arbejder med.

Med baggrund i Klima-, Natur- og Miljøudvalgets drøftelse på møde den 3. marts 2025 er der fundet finansiering til den resterende del af Helhedsprojekt Omløbsåen og de øvrige igangsatte tiltag, jf. handlingsplan efter oversvømmelse af Vejle by den 27. september 2024, Risikostyringsplanens tre spor og Klima-, Natur- og Miljøudvalgets beslutning om at arbejde med spor 4 - de langsigtede løsninger

Der søges om anlægsbevilling på 8,3 mio. kr. fordelt på 3 projekter.

Sagsfremstilling

Klima-, Natur- og Miljøudvalget godkendte den 30. september 2024 en handleplan med forskellige tiltag til håndtering af de konsekvenser, som oversvømmelsen den 27. september 2024 havde for Vejle midtby. Denne handleplan er siden blevet udvidet med flere tiltag, som forvaltningen har arbejdet med.

Handleplanen bygger videre på den nuværende strategi med tiltag i tre spor; spor 1) Tiltag på natur- og landbrugsarealer, spor 2) Tiltag i Natura2000 områder og spor 3) Tiltag i byen. Klima-, Natur- og Miljøudvalget besluttede på møde den 4. november 2024, pkt. 170 at arbejde med et 4. spor - de langsigtede løsninger.

I forbindelse med handleplanen er Helhedsprojekt Omløbsåen igangsat.

Helhedsprojekt Omløbsåen

Projektet er godt i gang. Del 1 forventes færdig i slutningen af april. Dette er en anelse forsinket i forhold til første tidsplan.

For at færdiggøre del 1 af Helhedsprojekt Omløbsåen i Byparken og gennemføre hele del 2 af projektet er der behov for en yderligere anlægsbevilling på 4,8 mio. kr. i 2025.

Anlægsbevillingen skal øges for at finansiere gennemførelsen af del 1 samt del 2, som omhandler oprensning til regulativbund. Udgifterne til del 2 er endnu ikke endeligt fastlagt og vil blive justeret, når detailprojekteringen og udbudsproces afsluttes af eksternt rådgiver. Projektet forventes gennemført i maj/juni måned 2025.

Når projektet står færdigt, vurderer forvaltningen, at der årligt vil skulle fjernes ca. 3.000 tons sand, for at opretholde en effekt af indsatsen. Dette forventes at medføre en driftsudgift på 400.000 kr., men afhænger konkret af omfang og forureningsgrad, som endnu er ukendte faktorer.

Status på øvrige projekter

Der er igangsat flere initiativer som følge af handleplanen samt den efterfølgende beslutning om at arbejde med spor 4 - de langsigtede løsninger. Der gives en kort status på igangværende initiativer og deres finansiering:

- Etablering af vandtilbageholdelse for allerede udpegede områder forsættes (spor 1). Der er lavet aftaler med lodsejer for områderne 19, 36 og 39,1. Arbejdet med projektering og etablering igangsættes. Det vurderes at der budgetmæssigt, kun er finansiering til to af områderne. Der søges om forhøjelse af anlægsbevilling for at kunne igangsætte det tredje projekt i 2025.
- Lokalisering af nye egnede tilbageholdelsesområder er ikke igangsat, da den afventer den adaptive strategi (nedenfor) samt yderligere anlægsmidler (spor 1).
- Udvikling af en adaptiv strategi for klimatilpasning mod vandløbsoversvømmelser – undersøgelser af øget vandgennemstrømning gennem Vejle by samt udarbejdelse af et løsningskatalog med konkrete projekter (spor 4). Denne opgave er igangsat uden finansiering og det forventes, at eksternt rådgiver har en overordnet analyse klar

senest 1. juni 2025. Strategi og løsningskatalog forventes at kunne indgå i budget 2026. Med baggrund i handlingsplanen er der igangsat forskellige tiltag før at tilvejebringe tilstrækkelig viden for at kunne implementere de mest effektive tiltag i den rigtige rækkefølge. Der vil i 2025 anvendes 500.000 kr. til indkøb af flowmålere til sikring af korrekt data, 300.000 kr. til udarbejdelse af en hydraulisk model for Grejs Å, 700.000 kr. til konsulent bistand ift. udarbejdelse af den adaptive strategi og fastlæggelse af acceptniveau for oversvømmelsesrisiko og 500.000 kr. til monitorering af sandvandring og -mængder.

- Etablering af brinkforhøjelse, der skal forbedre vandgennemstrømningen i Omløbsåen (spor 3). Der er igangsat en forundersøgelse inkl. anlægsoverslag på hævnning af brinker langs Omløbsåen ved ekstern rådgiver, opgaven er finansieret af allerede tildelte klimatilpasningsmidler. Anlægsprojektet vil være en del af løsningskataloget i den adaptive strategi og kan indgå i budgetlægningen 2026.
- Forundersøgelse og vurdering af optimeringsmuligheder for sluseanlægget samt etablering af en ny sluse (spor 4). Denne opgave er kun delvis igangsat, da det vil indgå i udvikling af den adaptive strategi og løsningskataloget på et overordnet niveau. Forhold forventes at indgå i budgetlægningen for 2026.

Handlingsplanens øvrige tiltag medfører både behov for medarbejderressourcer, midler til ekstern konsulentbistand og anlægsmidler. På vedhæftede bilag fremgår en foreløbig oversigt med alle afsluttede, igangværende og fremtidige tiltag, som samlet set skitserer, hvilke initiativer, som søges belyst ift. effekt på vandføring og som indgår som element i den adaptive strategi for optimal vandhåndtering af vand fra Grejs å systemet.

Økonomi

Udfordringerne med vand er et prioriteret område i Vejle. Der søges om anlægsbevilling på i alt 8,3 mio. kr. finansieret af Puljen til Byudvikling, klimasikring, omfartsvej og infrastruktur. Der er pt. en budgetrest på 25,8 mio. kr. i puljen i 2027 og 30,7 mio. kr. i 2028, hvoraf der skal reserveres midler til membranen fase 2.

Ny/ændring af Anlægsbevilling (i 1.000 kr.)				
Udvalg	Stednr	Projekt	Udgift	Indtægt
KNMU	071.061	Omløbså inkl. Kapacitet	4.800	
KNMU	050.090	Forsinkelse og styring af vand fra oplandet til Vejle Å	1.500	
KNMU	071.xxx	Spor 4 - de langsigtede løsninger	2.000	
Ændring af anlægsbevillinger i alt			8.300	0

Figur 1 Ny/ændring af anlægsbevilling

Tillægsbevilling til rådighedsbeløb (i 1.000 kr.)					Budgetår	Konsekvenser i overslagsår			
Udvalg	Stednr	Projekt	U/I		2025	2026	2027	2028	
Tillægsbevilling:									
KNMU	071.061	Omløbså inkl. Kapacitet	U		4.800				
KNMU	050.090	Forsinkelse og styring af vand fra oplandet til Vejle Å	U		1.500				
KNMU	071.xxx	Spor 4 - de langsigtede løsninger	U		2.000				
Finansiering:									
ØU	223.210	Byudvikling, klimasikring, omfartsvej og infrastruktur	U				-8.300		
Tillægsbevilling netto i alt					8.300	0	-8.300	0	
Kassen (= forbrug)					-8.300	0	8.300	0	

Figur 2 Tillægsbevilling til rådighedsbeløb

Opsummering af de bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen medfører, at der søges forhøjelse af anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 4,8 mio. kr. i 2025 til omløbsåens resterende fase 1, samt fase 2.

Der søges forhøjelse af anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 1,5 mio. kr. i 2025 til etablering af vandtilbageholdelse for det 3. område ud af 3, og der søges anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 2,0 mio. kr. i 2025 til Spor 4 - de langsigtede løsninger, herunder flowmålere, hydraulisk model og adaptiv strategi.

Udgiften finansieres af pulje til byudvikling, klimatiltag, omfartsvej og infrastruktur, hvor der er budget i 2027. Forskydning mellem år finansieres af kassen.

Der er afledt drift på 0,4 mio. kr. årligt fra 2026 og frem til fjernelse af sand. Afledt drift indgår i budgetlægningen 2026-2029 spor 2 og den samlede politiske prioritering af udvalgenes driftsudfordringer.

Høring

Central Budget har ingen bemærkninger af bevillingsmæssig karakter.

Klima og resiliensvurdering

Projekterne er et væsentligt element i Vejle Kommunes indsats for at klimasikre kritisk infrastruktur i midtbyen, og følger derfor kommunens Klimatilpasningsplan og Risikostyringsplan.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles af Økonomiudvalg og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at de bevillingsmæssige konsekvenser godkendes, jf. bevillingsskemaer under afsnittet økonomi.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Bilag 1 - Oversvømmelser Vejle Midtby - Tekniske løsninger - 030325

Punkt 58: Anlægsbevilling - Etablering af forsinkelsesområder i oplandet til Grejs Å

00.16.00-P20-6-20

Resumé

Grejs Å giver udfordringer med oversvømmelser i Vejle midtby ved ekstrem/langvarig nedbør og i kombination med høj vandstand i Vejle Å og fjorden. For at reducere risikoen for oversvømmelser etableres forsinkelsesområder i oplandet til Grejs Å. Der er lavet mundtlige aftaler med lodsejere til etablering af tre områder. Der ansøges om anlægsbevilling på 3,5 mio. kr.

Sagsfremstilling

Baggrund

Vejle midtby er udfordret i forhold oversvømmelse og derfor er der iværksat forskellige tiltag til at reducere risikoen for oversvømmelse. Et af tiltagene er at etablere områder til forsinkelse af vand i oplandet til Grejs Å.

I en årrække er der arbejdet på at finde egnede områder til forsinkelse af vand i oplandet til Grejs Å. Udgangspunktet var at etablere 10 områder, hvor der sammenlagt kan forsinkes 170.000 m³.

Det har været en udfordring, da der er natur- og landbrugsmæssige interesser.

Der er etableret tre område, som har en samlet kapacitet på ca. 26.000 m³, herudover er der en forsinkelseskapacitet på ca. 36.400 m³ i Fårup Sø.

Fremtidens sikringsniveau

Der er efterfølgende arbejdet på muligheden for at etablere yderligere kapacitet i oplandet, da de seneste års hændelser har vist, at der er behov for yderligere kapacitet.

Med baggrund i de tidligere beregninger, er der foretaget nye beregninger, med henblik på at udvide kapaciteten i områderne. Beregningerne indikerer en mulighed for at etablere en samlet kapacitet på op til ca. 225.000 m³.

Etablering af tre forsinkelsesområder (Spor 1)

Tre yderligere forsinkelsesområder er på vej. Et i Hørup Bæk systemet og to i Fruens Møllested Bæk systemet.

Der er nu indgået mundtlige tilsagn med alle lodsejere om, at de gerne vil medvirke til, at der kan etableres forsinkelsesområder på deres arealer.

Det forventes at de to områder (19 og 36) i Fruens Møllested Bæk kan realiseres i sidste halvdel af 2025 og muligvis også området (39,1) ved Hørup Bæk. Alternativt realiseres område 39,1 i foråret 2026.

Arbejdet med udarbejdelse af skriftlige aftaler, projektering og ansøgning om tilladelser mv. igangsættes og i den forbindelse skal det sikres, at der er finansiering til etablering af de tre områder.

De tre områder forventes at kunne forsinke ca. 72.000 m³. Der henvises til oversigt i bilag til sagen.

Økonomi

Økonomien til etablering af de tre områder er estimeret til sammenlagt at koste 5 mio. kr. inkl. erstatninger til lodsejere.

På møde i Natur- og Miljøudvalget den 17. august 2020 under sag nr. 97 "Forslag til klimatilpasningsprojekter - klimapulje", blev der fordelt 3,5 mio. kr. til etablering af forsinkelsesområder i oplandet til Grejs. De resterende 1,5 mio. kr. ønskes finansieret ved en ny/ændring af anlægsbevilling jf. sag nr. 57 – ”Anlægsbevilling – Vand i Vejle – Helhedsprojekt Omløbså og øvrige tiltag i relation til handlingsplan.”.

Ny/ændring af Anlægsbevilling (i 1.000 kr.)			
Udvalg	Stednr	Projekt	
KNMU	050.090	Forsinkelse og styring af vand fra oplandet til Vejle Å	3.500
Ændring af anlægsbevillinger i alt			3.500
			0

Figur 1 Ny/ændring af anlægsbevilling

Tillægsbevilling til rådighedsbeløb (i 1.000 kr.)				Budgetår	Konsekvenser i overslagsår			
Udvalg	Stednr	Projekt	udg/indt		2025	2026	2027	2028
Tillægsbevilling:								
KNMU	050.090	Forsinkelse og styring af vand fra oplandet til Vejle Å	Udgift		2.500	1.000		
Finansiering:								
NMU	015.073	Pulje til klimainvestering	Udgift		-2.500	-1.000		
Tillægsbevilling netto i alt					0	0	0	0
Kassen (- = forbrug)					0	0	0	0

Figur 2 Tillægsbevilling til rådighedsbeløb

Opsummering af de bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen medfører, at der gives anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 3,5 mio. kr. til forsinkelsesområder med 2,5 mio. kr. i 2025 og 1,0 mio. kr. i 2026. Udgiften finansieres af pulje til Klimainvestering.

Afledt drift

Der er afledt drift til vedligehold af de tekniske installationer på 100.000 kr. fra 2026 frem. Afledt drift indgår i budgetlægningens spor 2 og den samlede politiske prioritering af udvalgenes driftsudfordringer.

Høring

Centralt Budget har ingen bemærkninger af bevillingsmæssig karakter.

Klima og resiliensvurdering

Etablering af områder til forsinkelse af vand i oplandet til Grejs Å skal være med til at gøre Vejle midtby robust til fremtidens vådere vejr, og er et af tiltagene i risikostyringsplanen for oversvømmelse og klimatilpasningsplanen.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles i Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at de bevillingsmæssige konsekvenser godkendes, jf. bevillingsskemaerne under afsnittet økonomi.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Bilag - Forsinkelsesområder i oplandet til Grejs Å

Punkt 59: Sund Vejle Fjord - ændring af styregruppens sammensætning

01.05.00-P20-19-24

Resumé

Projekt Sund Vejle Fjord fortsætter sit arbejde med at forbedre Vejle Fjord i en ny 5-årig periode fra 2025 til 2029. Anden etape omfatter syv marine arbejdsplaner, men har også et stort fokus på sammenhængen mellem fjord/opland og et større holistisk perspektiv af påvirkningen på fjordens tilstand.

Der er nedsat en styregruppe for projektet med deltagelse af en række vigtige interessenter. I Sund Vejle Fjord 2.0 ønskes denne udvidet med deltagelse af Vejle Spildevand og Vejle Erhvervshavn, som begge har væsentlig påvirkning og interesse i en sund fjord.

Klima-, Natur- og Miljøudvalget skal godkende styregruppens fremtidige sammensætning.

Sagsfremstilling

Projekt Sund Vejle Fjord fortsætter sit arbejde med at forbedre miljøforholdene i Vejle Fjord, involvere borgere og interessenter og bibringe ny viden på det marine område i en ny 5-årig periode fra 2025 til 2029.

I forbindelse med opstart af projektet i 2020 blev der nedsat en styregruppe og udarbejdet et kommissorium.

Med en fornyet projektperiode og et bredere sigte har der været dialog med Vejle Erhvervshavn og Vejle Spildevand omkring deltagelse i styregruppen for Sund Vejle Fjord 2.0. Vejle Spildevand arbejder for bedre fjord gennem en intensiv investering i afløbssystemer med henblik på at reducere overløb. Vejle Erhvervshavn arbejder med såvel klimatilpasning af havnens arealer som mindsket påvirkning af havmiljøet gennem et ønske om i fremtiden at kunne genanvende sediment fra sejlrenden fremfor klapning.

Kommissorium

I forbindelse med nedsættelse af Fjordgruppen i tilknytning til Vejle Ådal og Fjord samarbejdet blev der udarbejdet et kommissorium. Der vil i forbindelse med opstart af Sund Vejle Fjord 2.0 blive udarbejdet et nyt kommissorium for styregruppens arbejde. Ligeledes skal der på førstkommande møde i styregruppen drøftes om gruppen skal ændre navn i kraft af et mere bredt fokus på fjordens presfaktorer.

Fremtidig sammensætning af styregruppen for Sund Vejle Fjord

Styregruppen for Sund Vejle Fjord 2.0 vil fremadrettet bestå af følgende medlemmer:

Vejle-Fredericia Landboforening

Vejle Spildevand

Vejle Erhvervshavn

Danmarks Naturfredningsforening

Amatørfiskerforening, repræsenterer også kystfiskerne

SDU

Miljøstyrelsen

Medlemmer fra Klima-, Natur- og Miljøudvalget

Såfremt Vejle Fjord tildeles et Kystvandråd i forbindelse med den igangværende ansøgningsrunde for Kystvandråd, lægges der op til et tæt samarbejde mellem Kystvandråd Vejle Fjord og Styregruppe for Sund Vejle Fjord.

Klima-, Natur- og Miljøudvalget skal tage stilling til optagelse af de nye medlemmer, Vejle Erhvervshavn og Vejle Spildevand.

Klima og resiliensvurdering

Projektets arbejde med marin naturgenopretning bidrager til en resilient og sund fjord.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at Klima-, Natur- og Miljøudvalget godkender optagelse af Vejle Spildevand og Vejle Erhvervshavn som medlemmer af styregruppen for Sund Vejle Fjord.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 60: Frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse på ekspropriationslignende vilkår ved boringer til Bredsten Vandværk, Børkop Vandværk og Hørup Vandværk

09.08.00-P27-1-22

Resumé

Vejle Kommune arbejder for at fremme frivillige aftaler om pesticidfri drift og grundvandsbeskyttelse i de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Bredsten Vandværk, Børkop Vandværk, Hørup Vandværk og Smidstrup Vandværk ønsker at indgå frivillige aftaler med lodsejere på ekspropriationslignende vilkår.

Byrådet har tidligere besluttet, at man som udgangspunkt er villig til at ekspropriere indenfor BNBO. Der skal dog træffes en konkret beslutning i den enkelte sag.

Sagsfremstilling

I 2019 vedtog Folketinget en tillægsaftale til "Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021" for at nedbringe risikoen for forurening af grundvandet fra erhvervsmæssig brug af pesticider. Aftalen fastlægger, at kommunerne skal undersøge muligheden for, at vandforsyninger og lodsejere kan indgå frivillige aftaler om sprøjtefrie boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

En ny politisk aftale i 2023 erstatter det generelle statslige forbud mod sprøjtning i aftale fra 2019 og pålægger i stedet kommunerne at udstede et påbud, hvis der ikke er indgået en frivillig aftale. Med nærværende frivillige aftaler vil der som udgangspunkt, ikke skulle meddeles påbud.

Lovgivning

Det fremgår af Miljøbeskyttelseslovens §24a, at kommunen kan meddele påbud om pesticidfri dyrkning, håndtering og transport af pesticider mod fuldstændig erstatning for at sikre den nuværende og fremtidige indvinding af drikkevand. Bestemmelsen i Miljøbeskyttelseslovens §24a gælder udelukkende den lovlige erhvervsmæssige anvendelse af pesticider inden for et BNBO, hvorimod øvrige restriktioner om rådighedsindskrænkninger for at sikre nuværende og fremtidige drikkevandsinteresser mod forurening i henhold til en indsatsplan for området kan meddeles efter Miljøbeskyttelseslovens §26a.

Bredsten Vandværk og Hørup Vandværk er omfattet af Indsatsplan for 45 vandværker, som er godkendt 20. juni 2018. Børkop Vandværk og Smidstrup Vandværk er omfattet af Indsatsplan Trekantområdet, som er godkendt 8.marts 2023.

En kommunal beslutning om vilje til ekspropriation er nødvendig for at sikre lodsejer en mulighed for skattefritagelse for erstatningen. Kommunen kan dog ikke garantere en aftales skattemæssige konsekvenser over for ejeren, da dette spørgsmål alene afgøres af skattemyndighederne.

Vandforsyningslovens § 13d og 13f giver mulighed for at beslutte, at den almene vandforsyning, der har fordel af en indgået aftale, skal betale for den.

Klima-, Natur- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen, men idet Skattestyrelsens administrationspraksis i forhold til delegationsadgangen efter ejendomsavancebeskatningslovens § 11, stk. 1, 2. pkt. er uafklaret, forelægges beslutningen om ekspropriationsvillighed derfor for Byrådet.

Om Bredsten Vandværk

Bredsten Vandværk pumper hvert år ca. 125.000 m³ drikkevand ud til husstande i Bredsten og omegn. Vandværket har tre boringer. Denne aftale omhandler boring med DGU nr. 115.653. Med aftalen undgås brug af pesticider i BNBO i fremtiden. Området omfatter dele af matr. nr. 7f Kærbølling By, Bredsten og udgør i alt 0,23 ha.

Teknik & Miljø har lavet en risikovurdering af Bredsten Vandværks BNBO'er og vurderet, at der er behov for en indsats her. Bredsten Vandværk har forhandlet med lodsejer, og de er nået til enighed om:

- Hvilke arealer, der skal indgå (se bilag)
- Erstatningspris, i forventning om byrådets beslutning om ekspropriationsvillighed

- De nærmere omstændigheder kan ses i deklarationsteksten. Der må ikke anvendes, opbevares eller håndteres pesticider på arealet. Børkop Vandværk vil stå for kontrol af aftalen.

Om Børkop Vandværk

Børkop Vandværk pumper hvert år ca. 320.000 m³ drikkevand ud til husstande i Børkop by og omegn. Vandværket nødforsyner tidligere Gårslev Vandværk, som nu er en del af Trekantens Vandforsyning. Vandværket har fem borerer med to yderligere på vej. Disse aftaler omhandler boring med DGU nr. 125.1902, 125.2063 og 125.2275. Med aftalerne undgås brug af pesticider i BNBO i fremtiden. Området omfatter dele af matr. nr. 7g, 13q og 12g Børkop By, Gauerslund, 5i, 6d, 9u Velling By, Smidstrup og udgør i alt 1,81 ha.

Teknik & Miljø har lavet en risikovurdering af Børkop Vandværks BNBO'er og vurderet, at der er behov for en indsats her. Børkop Vandværk har forhandlet med lodsejere, og de er nået til enighed om:

- Hvilke arealer, der skal indgå (se bilag)
- Erstatningspris, i forventning om byrådets beslutning om ekspropriationsvillighed
- De nærmere omstændigheder kan ses i deklarationsteksten. Der må ikke anvendes, opbevares eller håndteres pesticider på arealet. Børkop Vandværk vil stå for kontrol af aftalen.

Om Hørup Vandværk

Hørup Vandværk pumper hvert år ca. 15.000 m³ drikkevand ud til husstande i Hørup og omegn. Vandværket har to borerer. Denne aftale omhandler boring med DGU nr. 115.196 og 115.1134. Med aftalen undgås brug af pesticider i BNBO i fremtiden. Området omfatter dele af matr. nr. 11m Hørup by, Jelling og udgør i alt 0,08 ha.

Teknik & Miljø har lavet en risikovurdering af Hørup Vandværks BNBO'er og vurderet, at der er behov for en indsats her. Hørup Vandværk har forhandlet med lodsejere, og de er nået til enighed om:

- Hvilke arealer, der skal indgå (se bilag)
- Erstatningspris, i forventning om byrådets beslutning om ekspropriationsvillighed
- De nærmere omstændigheder kan ses i deklarationsteksten. Der må ikke anvendes, opbevares eller håndteres pesticider på arealet. Børkop Vandværk vil stå for kontrol af aftalen.

Om Smidstrup Vandværk

Smidstrup Vandværk pumper hvert år ca. 40.000 m³ drikkevand ud til husstande i Smidstrup, Tiufkær og omegn. Vandværket har tre borerer. Denne aftale omhandler boring med DGU nr. 125.1951. De to øvrige borerer ligger ved sportspladsen i Smidstrup og pladsen drives ikke med pesticider. Med aftalen undgås brug af pesticider i BNBO i fremtiden. Området omfatter dele af matr. nr. 23a Tiufkær by, Smidstrup og udgør i alt 1,06 ha.

Teknik & Miljø har lavet en risikovurdering af Smidstrup Vandværks BNBO og vurderet, at der er behov for en indsats her. Smidstrup Vandværk har forhandlet med lodsejere, og de er nået til enighed om:

- Hvilke arealer, der skal indgå (se bilag)
- Erstatningspris, i forventning om byrådets beslutning om ekspropriationsvillighed
- De nærmere omstændigheder kan ses i deklarationsteksten. Der må ikke anvendes, opbevares eller håndteres pesticider på arealet. Smidstrup Vandværk vil stå for kontrol af aftalen.

Historik

Byrådet besluttede 9. september 2020 i punkt nr. 171, at Vejle Kommune som udgangspunkt er villig til at ekspropriere, hvis frivillige aftaler i BNBO ikke kan indgås.

Økonomi

Indgåelse af aftalen har ingen økonomiske omkostninger for Vejle Kommune.

Hvis det bliver nødvendigt med påbud, vil den fulde erstatning til lodsejerne blive pålagt Bredsten Vandværk, Børkop Vandværk, Hørup Vandværk og Smidstrup Vandværk jf. Vandforsyningslovens § 13d og 13f.

Klima og resiliensvurdering

BNBO-aftalerne vil være med til at sikre fremtidens drikkevand. Rent drikkevand er en forudsætning for øget bosætning og livskvalitet for Vejle Kommunes borgere nu og i fremtiden.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles af Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at det tilkendes gives, at Vejle Kommune er villig til at foretage ekspropriation til de nødvendige rådighedsindskrænkninger samt at påbyde rådighedsindskrænkninger på dele af

- matr. nr. 7f Kærbølling By, Bredsten (Bredsten Vandværk)
- matr. nr. 7g, 13q og 12g Børkop By, Gauerslund og 5i, 6d, 9u Velling By, Smidstrup (Børkop Vandværk)
- matr. nr. 11m Hørup by, Jelling (Hørup Vandværk)
- matr. nr. 23a Tiufkær By, Smidstrup (Smidstrup Vandværk)

i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 24a og § 26a, hvis en frivillig aftale mellem vandværk og lodsejer ikke kan indgås på ekspropriationslignende vilkår og

at forvaltningen bemyndiges til at meddele det lovpligtige påbud om rådighedsindskrænkninger på dele af:

- matr. nr. 7f Kærbølling By, Bredsten (Bredsten Vandværk)
- matr. nr. 7g, 13q og 12g Børkop By, Gauerslund og 5i, 6d, 9u Velling By, Smidstrup (Børkop Vandværk)
- matr. nr. 11m Hørup by, Jelling (Hørup Vandværk)
- matr. nr. 23a Tiufkær By, Smidstrup (Smidstrup Vandværk)

såfremt der ikke kan indgås en frivillig aftale.

Beslutning

Anbefalet.

Bilag

Smidstrup Vandværk

Bredsten Vandværk

Børkop Vandværk - 9u Velling By, Smidstrup

Børkop Vandværk - 5i og 6d Velling By, Smidstrup

Børkop Vandværk - 7g og 13q Børkop By, Gauerslund

Børkop Vandværk - 12g Børkop By, Gauerslund

Hørup Vandværk

Punkt 61: Forslag til revideret Klimaplan 2025-2050

01.30.00-P20-4-24

Resumé

DK2020 klimaplan fra december 2020 skal revideres hvert fjerde år, og et forslag til revideret klimaplan for Vejle Kommunes 2025-2050 fremlægges nu til godkendelse.

Klima-, Natur- og Miljøudvalget har på møde den 13. januar 2025, pkt. 5, godkendt rammerne for den nye klimaplan.

Sagsfremstilling

Forslag til Klimaplan 2025-2050 for Vejle Kommune (bilag 1), der fremlægges til godkendelse, er en revision af DK2020 klimaplan fra december 2020. Mål, tilgang og indsatsområder tager udgangspunkt i DK2020 klimaplanen og indarbejder handlinger, erfaringer og viden fra perioden 2021-2024. Forslaget er derfor en opdateret udgave af en velkendt plan.

Udvalget er på møde 13. januar 2025, pkt. 5, præsenteret for baggrunden og rammerne for den nye klimaplan, og dette er desuden beskrevet i et baggrundsnotat (bilag 2).

Forslaget bygger, ligesom forrige plan, på et rammeværktøj udarbejdet af det globale bynetværk C40. Rammeværktøjet hedder nu Cities Climate Transition Framework, CCTF. Vejle Kommunes besvarelse af rammeværktøjet er vedlagt sagen (bilag 3).

De nye konkrete klimamål og indsatser tager udgangspunkt i et klimaregnskab data fra 2022, der er nyeste tilgængelige tal, og et tiltagskatalog (bilag 4) med beregninger af konkrete indsatsers reduktionspotentialer i tons CO₂e.

Medarbejdere i kommunens klimanetværk har drøftet muligheder, mål og tiltag til det nye forslag og klimaplanen favner derfor så vidt muligt kommunens forvaltninger. Flere fagudvalg har egne klimahandlingsplaner og Grøn Kommune er klimahandlingsplan for Vejle Kommune som virksomhed, og disse planer er i nogen grad indarbejdet i klimaplanen. Alle klimaplanens delmål og tiltag er beskrevet i bilaget Mål og Tiltag (bilag 5)

Referencegruppen, bestående af Økonomiudvalget, Klima-, Natur- og Miljøudvalget og øvrige gruppeformænd har på møde 11. november 2027 besluttet at holde fast i det overordnede mål om 70% CO₂-reduktion i 2030 ift. 1990, og at følge regeringens målsætninger om 100% CO₂-reduktion i 2045 og 110% CO₂-reduktion i 2050.

I efteråret 2024 har der i regi af Udvalget for Lokalsamfund & Nærdemokrati været afholdt en borgersamling, hvor deltagerne er kommet med input til, hvordan fællesskaber kan lave klimahandling. Disse anbefalinger understøtter indsatser og målsætninger i den nye klimaplan.

I 2023 og 2024 har der været drøftet klima på Vejle Kommunes klimadag, og de input der er kommet der, er taget i betragtning i denne klimaplan.

Med udgangspunkt i beskrevne tiltag kan Vejle Kommune, med en ambitiøs indsats, nå ovenstående mål i 2030 og 2045, og det er realistisk at nå mål i 2035 og 2040 på hhv. 80 pct. i 2035 og 90% i 2040.

Der opstilles, ligesom i DK2020 klimaplanen, mål for de store udledninger på energi, landbrug og transport:

Emne	Mål i ny klimaplan 2025
Energi	2030: Der produceres lokal, grøn strøm svarende til 100% af elforbruget i Vejle Kommune, og mindst 40 % kommer fra vindmøller.
	2050: Der produceres lokal, grøn strøm svarende til 37%* af elforbruget i Vejle Kommune, og mindst 10 % kommer fra vindmøller.
	*den procentvise andel er lavere i 2050 end i 2030, da der forventes meget mere el fra havvind og at det samlede strømforbrug er væsentligt højere.
	2050: 100 % af energiforbruget er baseret på grønne energikilder.

Landbrug	2030: Landbrugets udledning af drivhusgasser er reduceret med 65 %.
	2050: Landbrugets udledning af drivhusgasser er reduceret med 80 %.
Transport	2030: 30 % af personbiler er omstillet til el.
	2050:
	95 % af biler, busser og varebiler er omstillet til el. 90 % af lastbiler er omstillet til nuludledende drivmidler.

Klimaplanen skal, ud over at vise vejen til CO₂ reduktion, også arbejde med forbrugsbaserede udledninger, som er udledninger der ikke fremgår i klimaregnskabet, men stammer fra udledninger fra varer og tjenester, der foregår uden for kommunegrænsen.

Derudover skal klimaplanen vise vejen til en klimatilpasset kommune i 2050. Der er vedtaget en Klimatilpasningsplan i 2023 som stadig er gældende, og udgør, sammen med Risikostyringsplan og Stormflodsstrategi rammerne for klimatilpasningsarbejdet i Vejle Kommune.

For at favne både klimaregnskabets udledninger, de forbrugsbaserede udledninger og klimatilpasningen, er klimaplanens indsatser beskrevet i otte indsatsområder. Hvert indsatsområde indeholder en række delmål.

I forhold til den tidligere klimaplan justeres indsatsområderne, så der bliver et større fokus på biodiversitet, byggeri og forbrug.

Nummer	Indsatsområde i ny klimaplan 2025
1	Energi
2	Mobilitet
3	Biodiversitet, arealer og landbrug
4	Stormflod, nedbør, hedeølge og tørke
5	Byggeri
6	Grøn borger
7	Grøn virksomhed
8	Grøn kommune

De ændringer, der er sket i målene fra den første klimaplan til nu, er vist i vedlagte bilag 5. De mål, der er ændret væsentligt i ordlyden, er fremhævet med rødt.

Næste skridt

Forslaget fremlægges til godkendelse i Økonomiudvalg og Byråd. Det godkendte forslag sendes i 4 ugers offentlig høring inden endelig vedtagelse i Klima-, Natur- og Miljøudvalg, Økonomiudvalg og Byråd. Procesplan vedlagt som sagens bilag 7.

Klima og resiliensvurdering

Det er klimaplanen, der sætter den overordnede ramme for alt klimaarbejdet i kommunen. Det er i denne plan, at ambitionsniveauet og de konkrete klimamål fastsættes.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles i Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at Forslag til klimaplan 2025-2050 for Vejle Kommune godkendes, og

at Forslag til klimaplan 2025-2050 sendes i fire ugers offentlig høring inden endelig godkendelse.

Beslutning

Sagen genoptages på udvalgets møde i april, idet de faldne bemærkninger indarbejdes i planen og dens bilag.

Det bemærkes, at klimatilpasninger og sikringskoter som gengivet i Klimaplanen 2025-2025 i sagens natur kontinuerligt må revideres i takt med udviklingen af viden omkring klimaforandringerne.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til revideret klimaplan

Bilag 2 - Baggrundsnotat

Bilag 3 - Rammeværktøj - Cities Climate Transition Framework (CCTF)

Bilag 4 - Tiltagskatalog

Bilag 5 - Mål og tiltag (Klimaplanens bilag 1)

Bilag 6 - Nye og gamle klimamål

Bilag 7 - Procesplan

Punkt 62: Orientering og status Økolariet

00.22.00-G01-1-25

Resumé

Orientering fra Økolariet vedrørende status for det forgangne år, igangværende aktiviteter samt den aktuelle proces vedrørende samarbejdet med Experimentarium.

Økolariet giver en status på mødet.

Sagsfremstilling

Økolariet giver en status på året, der er gået og de nye initiativer, der arbejdes med.

Status 2024

Økolariet oplever et stabilt besøgstal med ca. 93.000 gæster, herunder skoleelever og erhvervsgrupper, i 2024. Der har været en markant øgning i antallet af skoleelever, med over 2.000 flere besøgende end tidligere år, samt mere end 100 nationale og internationale konferencer og erhvervsbesøg. (fold gerne hvad de 100 er ud på mødet)

Der er i 2024 udarbejdet en adfærdsanalyse, som har til formål at afdække, hvilken adfærd de besøgende, efter et besøg på Økolariet, har ændret i relation til klima, miljø og bæredygtighed. Adfærdsanalysen vil blive præsenteret på mødet.

Nye projekter og udstillinger 2025

Økolariet har budt ind i et fælles projekt med afdeling vand i forbindelse fortsættelsen af projekt Sund Vejle Fjord for den næste femårige periode. Projektet hedder Mærk Fjorden og er et formidlingsprojekt med fire stationer med forskellige vinkler på fjorden og den påvirkninger. Der er søgt fondsmidler til formidlingsplatforme på Økolariets forplads. Der forventes afklaring på fondsansøgningen i juni 2025.

Særudstillingen for 2025 hedder ”Vi klarede den! Velkommen til år 2100”. Derudover arbejdes der med en mindre udstilling om klima, Grønlands råstoffer, jordens biodiversitet og Mellemrummet. Udvalget vil blive præsenteret for de nye tiltag på mødet.

Status for processen vedrørende Økolariet og Experimentarium

Klima- Natur og Miljøudvalget har bevilliget 400.000 kr. til at videreudvikle Økolariet, på møde d. 6. november 2023.

Der udarbejdes indledende foranalyser for at identificere potentialer og udviklingsmuligheder for fremtidens Økolariet. Et muligt samarbejde/fusion med Experimentarium vurderes som en del af denne proces.

Der arbejdes videre i to spor:

Spor 1:

En analyse, der afdækker Økolariets muligheder og potentialer fremadrettet. Denne analyse udarbejdes af et lokalt bureau, som har et indgående kendskab til Økolariets udvikling. Analysen forventes afsluttet i juni 2025.

Spor 2:

Udarbejdelse af en feasibility study, der skal vurdere, hvorvidt en fusion mellem Økolariet og Experimentarium er en reel levedygtig mulighed. Studiet vil bl.a. indeholde en markedsanalyse, en forretningsmodel, en finansieringsplan, besøgestimer og en vurdering af turismeøkonomiske effekter. Analysen vil danne grundlag for den videre politiske beslutningsproces og er færdig primo juni.

Klima og resiliensvurdering

Økolariet arbejder med at understøtte den resiliente udvikling af Vejle Kommune og formidler information til borgerne om vigtige klimaforhold og -adfærd til en bæredygtig fremtid.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at sagen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 63: Status på pilotprojektet "Fælles om at dele"

07.00.00-P20-5-24

Resumé

Vejle Kommune har siden 2022 været en del af EU-projektet Circular Economy Beyond Waste, hvor kommunen har været med i delprojektet Borgersamling om mere bæredygtigt forbrug.

På baggrund af delprojektets første forløb (2022-2023), hvor borgersamlingen mandede ud i 13 borgeranbefalinger, besluttede Klima-, Natur- og Miljøudvalget 2. oktober 2023, jf. punkt 157, at igangsætte pilotprojektet Fælles om at dele. Der gives en status på pilotprojektet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Vejle Kommune har sammen med Region Syd, Region Hovedstaden, Rudersdal Kommune og Frederiksberg Kommune deltaget i EU-delpjektet Borgersamling om mere bæredygtigt forbrug, som i første forløb mandede ud i 13 anbefalinger fra borgerne og fremgår som bilag.

Klima-, Natur- og Miljøudvalget har løbende været inddraget i processen, senest med beslutningen om at igangsætte pilotprojektet Fælles om af dele 2. oktober 2023, jf. punkt 157. Af bilaget fremgår projektgrundlaget, der lå til grund for beslutningen. Pilotprojektet er en udmøntning af borgersamlingens anbefaling 12 Vi vil dele, bytte og genbrug - gør det nemt!

Status

Som det fremgår af bilaget, er det overordnede formål med pilotprojektet Fælles om at dele følgende:

- Afsøge mulighederne for at skabe delefællesskaber, så den enkeltes behov for ejerskab af f.eks. redskaber minimeres.
- Understøtte og synliggøre eksisterende muligheder for at dele/låne/leje forskellige ting, og muligheden for at bruge domænet Vejle Share afsøges.
- Muligheden for at indgå i lokale samarbejdspartnerskaber
- Vejledning til hvordan man lokalt kommer i gang med deleordninger

Pilotprojektet har afdækket forskellige mulige lokale samarbejder, som er mundet ud i følgende tre konkrete spor:

1. Etablering af deleskab i Nørremark Centeret 10 (NC10)
2. Etablering af et delefællesskab i en grundejerforening
3. Etablering af hjemmesiden VejleShare.dk til information og inspiration

De tre spor i pilotprojektet gennemføres fra primo 2025 til 1. november 2025. Klima-, Natur- og Miljøudvalget får en opsamling, når pilotprojekterne er afsluttet og evalueret.

Status på de tre projektspor

1) Deleskab i Nørremark Center 10 (NC10)

Med et deleskab er formålet at gøre det muligt, bekvemt og nemt for borgerne at anvende genstande og redskaber uden selv at være nødsaget til at købe dem. Det kan særligt være en fordel for de redskaber, som man som borger typisk kun bruger lejlighedsvist. Konceptet omkring deleskabet er grundlæggende at give borgerne mulighed for at kunne bruge genstande og redskaber uden at skulle bruge penge på at købe dem hver især og dermed i sidste ende reducere forbruget til gavn for klimaet.

Med pilotprojektet på NC10 er det ønsket at indhente erfaring med konceptet ”deleskab”, herunder brugen af et deleskab, opmærksomheder, borgernes oplevelse mv. inden for et afgrænset geografisk område. Målgruppen er derfor brugerne af NC10.

Deleskabet sættes op i indgangspartiet på NC10. Brugere til deleskabet forventes at kunne få adgang med MitId, og samtidigt er det tekniske setup således, at adgange kan administreres af udbyderen, og der kan indsamles statistik over

udlån og brugere.

Som led i at undersøge hvilke genstande borgerne i området ønsker at kunne låne i deleskabet, opstilles der et skab med billeder af forskellige eksempler på genstande som inspiration til borgerne, og informationsmateriale er tilgængeligt i indgangspartiet i uge 12. Her kan borgere give feedback skriftligt på stedet eller via en QR-kode.

Deleskabet bliver lanceret til Klimadagen i Vejle Kommune lørdag d. 26. april 2025 og flyttes derefter til NC10, hvor den lanceres mandag d. 28. april 2025.

I processen samarbejdes der med kollegaer fra NC10 om at få information om deleskabet udbredt – både på dansk og på fremmede sprog.

2) Etablering af et delefællesskab i en grundejerforening

Det andet projektspor har fokus på at understøtte en bedre deleøkonomi i grundejerforeninger.

Vejle Kommune har været i dialog med nogle grundejerforeninger, som har oprettet deleordninger, for at indhente erfaring og anbefalinger til, hvordan man kan etablere og drive deleordninger på bedst mulig vis.

Baseret på afdækningen er udbredelse af deleordninger dog begrænset. Det er ligeledes oplevelsen, at der er potentiale for at videreudvikle de etablerede deleordninger.

Pilotprojektet tager derfor udgangspunkt i Skibet Lokalråd med afsæt i den Klimapartnerskabsaftale, de har indgået med Vejle Kommune. For klimapartnere i 2025 er der mulighed for at benytte sig af et fordelsprogram (fast track), der giver adgang til vejledning, finansiering og netværk. I 2025 omfatter det bl.a. bytte- og delefællesskaber.

Igangsættelsen af pilotprojektet om at etablere en deleordning med lokalrådet sker i samarbejde med Grønt Forum og kick-startes til ”borgermøde” i Skibet søndag d. 16. marts 2025.

For at understøtte både eksisterende ordninger, og potentielt nye, vil fokus i dette spor være at arbejde på at finde en skalerbar model.

3) Etablering af hjemmesiden VejleShare.dk

Det tredje pilotprojekt retter fokus på at gøre det nemmere for borgerne i Vejle Kommune at få overblik over, hvad der sker i kommunen inden for deleøkonomi og delefællesskaber.

Formidling af tiltag omkring deleøkonomi i Vejle Kommune er afgørende for at kunne opnå det kendskab og den bevidsthed, der er nødvendig for at kunne udbrede og skalere deleordninger bredt i kommunen.

For at gøre det så enkelt og effektivt som muligt etableres der et subsite under Vejle.dk, som samler alle aspekterne omkring deleøkonomi og delefællesskaber i kommunen ét sted – nemlig VejleShare.dk.

Udover formidling af de tiltag, der er forankret kommunalt, vil der også blive henvist til nationale apps og hjemmesider, som allerede skaber en infrastruktur omkring delefællesskaber.

En samlet hjemmeside med alt information gør det ligeledes nemmere for kommunen som afsender at promovere delekonceptet og øge kendskabsgraden, både konkrete mulige indsatser og overordnet inspiration. Formålet med det er at give borgerne muligheden for at forbruge bedre og mindre samt at inspirere til handling.

Hjemmesiden forventes at blive lanceret i 3. kvartal 2025 og indeholde følgende:

- Deleøkonomi som koncept
- Oversigt over deleskabe i kommunen
- Oversigt over delefællesskaber i kommunen
- Vejledning til, hvordan borgerne kan laves deres egne lokale deleordning(er)
- Oversigt over hjemmesider/apps, som faciliterer infrastruktur for en national deleøkonomi.

Økonomi

Der er tale timer i projektet, som dels finansieres af EU dels af Vejle Kommune som projektdeltager. Derudover forventes udgifter på ca. 15.000 kr. i forbindelse med facilitering i løbet af projektet.

Klima og resiliensvurdering

Ved at fokusere på affaldsforebyggelse og forebyggelse af forbrug generelt, vurderes det, at der kan være flere positive afledte effekter, så som:

- Reduceret CO2-udledning forbundet med produktion og fremstilling af produkter
- Bedre ressourceudnyttelse ved at sikre større brug af eksisterende og allerede producerede genstande
- Reduceret CO2-udledning ved afskaffelse af affald og genanvendelse af ressourcer
- Større indsigt i optimeret ressourcebrug blandt borgerne i kommunen

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Bilag

Anbefalinger fra Borgersamling Bæredygtigt Forbrug

Bilag - Projektbeskrivelse Fælles om at dele

Punkt 64: Orientering om implementering af app og hjemmeside

07.00.00-G01-27-24

Resumé

Klima-, Natur- og Miljøudvalget orienteres om, hvordan forvaltningen anvender forskellige digitale platforme til dels at gøre det nemmere for borgerne dels at øge viden om, hvordan vi alle kan bidrage til den grønne omstilling.

Sagsfremstilling

Som borger er vi vant til at have stort set alle de nødvendige informationer tilgængelige på vores mobil. Målrettede apps kan gøre f.eks. informationer og interaktioner mere brugervenlige, lettere tilgængelige og overblikket bedre.

Inden for affalds- og ressourceområdet spiller borgerne en stor rolle i den grønne omstilling – lige fra korrekt sortering i hverdagen, til afhentning af større genstande til genbrug, til tømning af beholdere, så de ikke bliver overfyldte mv.

App til borgerne skal gøre det nemmere

Der pågår et udviklingsarbejde i Ressourcer & Genbrug, hvor information, interaktion og søgning gøres langt mere lettilgængeligt og brugervenligt for borgerne gennem en app-løsning. Arbejdet understøttes bl.a. af borgertilfredshedsundersøgelsen, som Ressourcer & Genbrug gennemførte i efteråret 2024. Denne viser, at 36 % af borgere mellem 18 og 34 år foretrækker en app-løsning som informationskanal, når det handler om håndtering af deres affaldsløsning.

Det igangværende arbejde med at tilpasse og udvikle funktionaliteter målrettet Vejle Kommunes affaldsløsninger betyder, at borgerne i den kommende app fremadrettet vil kunne se tømningsdage, få påmindelser om tømning, ændre tømmefrekvens, få hjælp til sortering i sorteringsguide, oprette sager/henvendelser til Ressourcer og Genbrug, bestille afhentning med Genbrugsbilen, se kort over genbrugspladser og glaskubers placering.

Med appen bliver det nemmere for borgerne end med den webbaserede løsning, som borgerne anvender i dag. Appen er i dag i brug i yderligere syv kommuner/affaldsskaber, som alle har gode erfaringer med appen.

Appen forventes at gå i luften 1. maj 2025. Fra denne dag kan borgerne i Vejle Kommune downloade appen, som er udviklet til både IOS og Android.

Nedenfor fremgår tidsplan for test, lancering og markedsføring af appen til borgerne.

Brugertest, internt	17. - 30. marts 2025
Brugertest, eksternt	31. marts - 6. april 2025
Lancering af app	1. maj 2025
Markedsføringskampagne	1. maj - ultimo september 2025

Tabel. Tidsplan for test, lancering og markedsføring

Der vil ske en bred markedsføring af appen, bl.a. gennem lokalavisen, hjemmeside, sms, SoME, Biblioteket, Økolariet, infocityskærme, renovationsbiler, sms, genbrugspladserne mv.

Tydeliggørelse af affaldets rejse på kommende ny hjemmeside Vejle.dk

I borgertilfredshedsundersøgelsen efterspurgte borgerne bl.a. også et øget kendskab til, hvad der sker med affaldet, når det er blevet hentet. Det er bl.a. en indsats, der er angivet i Vejle Kommunes Affalds- og Ressourceplan 2025-2037, som pt. er i offentlig høring.

Som led i at Vejle Kommune skal have ny hjemmeside, har der i Ressourcer & Genbrug derfor bl.a. været et stort fokus på at gøre affaldets rejse fra affald til genanvendelse langt tydeligere placerings- som formidlingsmæssigt. Derudover vil der

i større udstrækning end i dag blive formidlet temaer som bl.a. bæredygtighed og affaldsforebyggelse.

Generelt er der i arbejdet med flytning af indhold inden for affalds- og ressourceområdet en stor opmærksomhed på at sikre, at borgerne hurtigt og nemt kan finde de rette oplysninger via navigation og søgning.

Økonomi

Finansieringen af den nye app forventes delvist at blive finansieret gennem en reduktion af sms-udsendelser, da borgerne kan blive påmindet gennem appen. Derudover sker finansieringen indenfor det nuværende driftsbudget for 2025.

Klima og resiliensvurdering

Implementeringen af både app og nyt indhold på vejle.dk bidrager til mere brugervenlige og målrettede løsninger til borgerne, der kan understøtte en mere klimavenlig adfærd. Det er en del af en resiliens fremtid og understøtter Vejle Kommunes Affalds- og Ressourceplan 2025-2037, som pt. er i offentlig høring.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 65: Orientering vedrørende affald i Vejle Midtby

07.00.00-A00-1-24

Resumé

Orientering om igangværende vurdering af omfanget af affald og affaldsbeholdere i gadebilledet i Vejle Midtby, herunder dialog om løsningsmuligheder med ejerne. Vurderingen er bl.a. igangsat, fordi borgere har observeret udfordringer med affald og affaldsbeholdere i gadebilledet i Vejle Midtby.

Sagsfremstilling

Jf. Vejle Kommunes Regulativ for husholdningsaffald må affaldsbeholdere alene stå fremme ifm. tømning og skal fjernes fra gaden umiddelbart efter afhentning. Af Vejloven fremgår det endvidere, at affald og beholdere ikke må stå således, at de hindrer færdsel i gadebilledet.

En vurdering af affald og affaldsbeholdere i gadebilledet i Vejle Midtby er i gang, herunder dialog med ejere om mulige løsninger. Klima-, Natur- og Miljøudvalget vil blive orienteret i maj om resultatet af vurderingen og dialogen med ejerne, samt sager overdraget til vejmyndigheden. Der vil blive givet en opfølgende orientering til Klima-, Natur- og Miljøudvalget i efteråret. Der har tidligere været foretaget tilsvarende vurderinger, og det er generelt et løbende fokus.

Formålet med vurderingen er:

- at afdække i hvilket omfang, der er udfordringer med affald og affaldsbeholdere i gadebilledet.
- i samarbejde og dialog med borgerne at bidrage til, at affald og affaldsbeholdere fjernes fra gadebilledet og placeres korrekt.

Vurderingen vedrører 16 udvalgte gader i Vejle Midtby, hvor der tidligere har været registreret udfordringer, og hvor der er indmeldt udfordringer af borgere.

Vurderingen og opfølgningen er foretaget i et samarbejde mellem Ressourcer & Genbrug og Vej & Park. Den indledende vurdering samt vejledende kontakt varetages af Ressourcer & Genbrug. I yderste konsekvens hvor der kan være behov for påbud eller opfølgning på et påbud, er det vejmyndigheden, Vej & Park, i Vejle Kommune, der varetager myndighedsudøvelsen på området.

Vurderingen følger nedenstående tidsplan:

Tids- og procesplan – opgave Affald i Midtbyen	
Dato	Aktivitet
Jan-feb 2025	Rundtur til de udvalgte gader. Kortlægning af udfordringer.
Feb-marts 2025	Vejledende opfølgning med grundejere, hvor kortlægning viser udfordringer. Telefonisk kontakt og kontakt pr. brev.
Marts 2025	Sager overdrages til Vejmyndigheden, hvor den indledende kontakt med grundejere for at finde løsninger ikke har været imødekommet. Øvrige grundejere gives to-tre uger til at finde løsninger på udfordringerne, der er påpeget til dem.

Marts-april 2025	Rundtur til adresser – opfølgning på om løsninger er fundet jf. aftaler med grundejere. Uløste opgaver videregives til Vejmyndigheden.
5. maj 2025	Orientering af kortlægning til Klima-, Natur- og Miljøudvalget

Tabel: Tidsplan for vurdering af affaldsbeholdere i gadebilledet i midtbyen.

Status

Forvaltningen har gennemgået de 16 udvalgte gader. Ved den indledende vurdering er der fundet ca. 90 adresser, hvor der er udfordringer med affald og affaldsbeholdere i gadebilledet. Status for disse er:

- Der er taget kontakt til alle enten via telefon eller brev i e-Boks med henblik på at give vejledning om placering af beholdere m.m.
- Kontakten til grundejerne har resulteret i flere aftaler om at finde konkrete løsninger for placering af affaldsbeholdere m.m. Grundejerne har fået frist frem til ultimo marts 2025 til at gennemføre disse løsninger. Der vil herefter blive fulgt op på ny. Herefter er vurderingen, hvorvidt dialogen fortsættes, eller om sagerne overdrages til Vejmyndigheden.
- Medio marts er 25 sager overdraget til Vejmyndigheden, da det ikke har været muligt at finde løsningsmuligheder ved dialog.

Økonomi

Omkostninger til opgaven er indeholdt i driften.

Klima og resiliensvurdering

Ingen påvirkning.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Lars Schmidt var fraværende.

Punkt 66: Deltagelse i kommunale aktiviteter

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Deltagelse i kommunale aktiviteter.

Sagsfremstilling

Af Vejle Kommunes Regulativ af 22. januar 2014 om byrådsmedlemmers vederlag og godtgørelse mv. fremgår af punkt 3, litra f, at der kan tillægges erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af andre kommunale hverv end møder, når deltagelsen sker efter anmodning fra byrådet eller byrådets udvalg.

- Inspirationsmøde om Grøn Trepert i Vejle Kommune, den 3. marts 2025, fra kl. 17.00 - 20.00

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter, om der er behov for, at et eller flere medlemmer af udvalget varetager andre erhverv.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 67: Meddelelser

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Meddelelser til og fra Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at meddelelser deles.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 68: Digital godkendelse af beslutningsprotokol

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Beslutningsprotokol til digital godkendelse af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen underskrives digitalt ved at trykke på godkend i First Agenda.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at beslutningsprotokollen godkendes.

Beslutning

Godkendt.